

UZ PREMIJERNU IZVEDBU »SPLISKOG AKVARELA« IVE TIJARDOVIĆA U REŽIJI KREŠIMIRA DOLENČIĆA IZVEDENU U HNK SPLIT

Nove boje Tijardovićeve razglednice

Mogućnost da se »Akvarrel« postavi kao fino ironizirana slika današnje splitske stvarnosti, ne bi ga učinio manje privlačnom, već samo predstavom ozbiljnih pitanja i u perolakoju kategoriji operetnog žanra. Što bi svakako bila profiliranija opcija od ove koja ga je približila neobveznosti dopadljive lakrdije i one vrsti cath as cath can zabave kakvom nas već godinama hrane naši televizijski programi

Slika Splitska kao otvorene pozornice – prizor iz predstave »Splitski akvarrel«

Nova premijera u Splitskoj operi izvukla je kao sigurni adut uspjeha operetu »Splitski akvarrel« Ive Tijardovića. Da je Tijardović bio, a na stanoviti način i ostao, glazbenim simbolom Splitske operete, jednako je poznato kao i činjenica da je njegovo stvaralaštvo obogatilo hrvatsku glazbenu scenu s operetnim remek djelima »Mala Floramy« i »Splitski akvarrel«. Ona su se trajno zadržala na našim kazališnim daskama, stvorivši zajedno s operom »Ero s onoga svijeta« Jakova Gotovca i baletom »Đavo u selu« Frana Lhotke fundus hrvatske glazbeno scenske

ostavštine temeljne vrijednosti.

Tijardović je bio, kako bi se ono reklo, čovjek od talenta i od scene, pa su njegove operete, gledane i s današnjeg vremenskog odmaka od kojih osamdesetak godina, zadivljujuće inventivnog glazbenog izričaja, ukomponiranog u scensko događanje prepoznatljivog lokalnog splitskog kolorita.

Ta slika Splitska kao otvorene pozornice s galerijom prepoznatljivih likova nije nigdje toliko naglašena kao u »Splitskom akvarrelu«. No kako se životna scena grada Splitska za posljednje stoljeće

jako promijenila, uprizorenje »Splitskog akvarela« postavlja pred današnje interprete esencijalnu dilemu: igrati Tijardovićevu operetu kao vremensku razglednicu ili je staviti u kontekst aktualne suvremenosti.

Krešimir Dolenčić, redatelj najnovijeg »Akvarrela« riješio je to na sebi svojstven način: kombiniranjem jedne i druge mogućnosti, uvažavajući na pojedinim mjestima izvornost Tijardovićeve onovremene splitskog kolorita, dopunjujući pak na drugim mjestima Tijardovićevu razglednicu bojama i zvucima lakše razumljivim našem današnjem prostoru i vremenu.

Otuda samba dopisana Tijardovićevoj glazbi u jednom fleš insertu iz prvog čina s Perinom kao disco zabavljačicom i revijskom starletom, otuda i svi oni blic efekti u kojima Dolenčić brzinom klika na internetu spaja svoju viziju s Tijardovićevom.

Nostalgičan prizvuk

Kod današnje publike upravo takvi postupci provociraju osjećaj koji joj dopušta da se »prepozna« na sceni na isti način na koji se publika

Tijardovićeve vremena pronalazila u njegovom »Splitskom akvarrelu«. Zato se ova predstava toliko svidjela i zato će vjerojatno još dugo ostati na repertoaru splitskog kazališta. Koliko u njoj ima Tijardovićeve, a koliko današnjeg Splitska, i je li taj omjer – ne samo na sceni, već i u stvarnosti – dobar, sasvim je drugo pitanje.

Davanjem drugačije boje ne samo onome što se u »Splitskom akvarrelu« govori, nego i pjeva, mogla se, dajmo, učiniti i neka oštija aluzija (Politička, zašto ne? Na koncu upravo je žanr operete poznat po glumačkoj ekstemporaciji) vezana uz realnost koju živimo. Ta je realnost ne samo sve više kompjutorizirana i kontrolirana, već je i banalizirana do te mjere da joj politika određuje osnovnu boju. Tomina »lipa pisma« »O kućo mala«, u ovoj našoj stvarnosti kada nam od devedesete naovamo političke garniture na vlasti rasprodaju zemlju, obalu i sve ostalo što im padne na pamet, mogla je, recimo, dobiti ironični, a ne nostalgični prizvuk!

No Dolenčić svakako nije redatelj oštrijih bridova kri-

tičkog seciranja stvarnosti (ovo nije prigovor, već konstatacija), ili barem nije redatelj koji, radeći na jednoj opereti, takvoj opciji ne bi pretpostavio svoju dopadljivu tehniku brzog i vještog koloriranja temeljne površine uz dodatak umetaka razne kakvoće materijala. Taj tip režije zapravo sasvim odgovara Tijardovićevu »Akvarrelu«, jedino se umetnuti materijal (ovdje mislim više na idejna rješenja, a manje na ona dva glazbena broja ubačena u Tijardovićevu partituru) nije pokazao sasvim kompatibilnim.

Intervencija u izvornik

U ovoj predstavi svakako treba pozdraviti vidljivi entuzijazam i uloženu energiju izvodača, od dirigenta Ive Lipanovića do nositelja glavnih pjevanih uloga, posebice Valentinu Fijačko (Marica) i Ivicu Čikeša (Toma), kao i druge protagoniste: Sašu Jakelića (Tonči), Jelenu Božančić (Perina), Gorana Markovića (Lešandro), te cijelu galeriju likova, koje su više manje sretno i spretno odigrali Tajana Jovanović (Jovana), Tonči Banov (Zen-

zo), Ivan Jakus (Mikula), Miroslav Ljubičić (gazda Pero), Joško Ševo (čudotvorac Salko), te osobito Ratko Glavina u fino iscizeliranom portretu Stanka Trogirana.

Scenografkinja Vesna Režić, kostimografkinja Ana Savić Gecan, koreografkinja Snježana Abramović Milković, zborovoda Neven Radačković i oblikovatelj svjetla Deni Šesnić dali su svoj doprinos šarenilu ove predstave, koja se svidjela i koja će se igrati bez obzira na podijeljenost mišljenja o tome je li trebalo (i je li se uopće smjelo) na takav način intervenirati u Tijardovićev izvornik.

Osobno sam uvjerenja da nije. Mogućnost da se »Akvarrel« postavi kao fino ironizirana slika današnje splitske stvarnosti, ne bi ga učinio manje privlačnom, već samo predstavom ozbiljnih pitanja i u perolakoju kategoriji operetnog žanra. Što bi svakako bila profiliranija opcija od ove koja ga je približila neobveznosti dopadljive lakrdije i one vrsti cath as cath can zabave kakvom nas već godinama hrane naši televizijski programi.

Bosiljka PERIĆ KEMPF

Izvođači su pokazali entuzijazam i energiju